

ה"ת 18825/02/18 - שר זקוק מתכות עדינות (1988) בע"מ, יצחק רודניצקי, עליזה רודניצקי נגד מדינת ישראל, האפוסטרופוס הכללי במחוז ירושלים

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 18825-02-18 שר זקוק מתכות עדינות (1988) בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל ואח'
תיק חיצוני: 52122/2017

בפני	כבוד השופט איתן כהן
מבקשים	1. שר זקוק מתכות עדינות (1988) בע"מ 2. יצחק רודניצקי 3. עליזה רודניצקי
נגד	
משיבים	1. מדינת ישראל 2. האפוסטרופוס הכללי במחוז ירושלים

החלטה

פתח דבר

בפני בקשה להשבת תפוסים.

המבקשת 1- היא חברה אשר בבעלותה מפעל לזיקוק מתכות עדינות ובין היתר זהב, אשר מצוי ברח' בהט 6 בעיר פתח תקוה (להלן: "החברה" ו-"המפעל" בהתאמה).

המבקשים 1-ו-2, בני זוג, הם בעלי החברה והמפעל.

המבקשים 1 ו-2 הם בעלים של חברה נוספת, שר גן החזקות בע"מ (להלן: "שר גן") שהיא הבעלים של המקרקעין שבתחומם מצוי המפעל והיא אשר משכירה למפעל את המבנה שבו הוא פועל.

המבקשים 1 ו-2 הקימו את המפעל לפני כ-36 שנה והמבקש 2 ניהל אותו. עם השנים הדרדר מצבו הבריאותי של המבקש 2- והוא נזקק לטיפול דיאליזה. משום כך ביום 16.02.2016 הפסיק לעבוד וניהול המפעל עבר לידי בנו גיא רודניצקי (להלן: "גיא").

החשדות

נגד גיא נוהלה חקירה סמויה אשר בחודש דצמבר 2017 הפכה גלויה.

גיא נחשד בכך שקשר קשר לפשע, עבר עבירות שונות על פי פקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 ועל פי חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1971 וכן עבר עבירות זיוף מרמה והלבנת הון.

מדובר על הונאה סיבובית מתוחכמת של רשויות המס בישראל. מחומר החקירה עולה שגיא יחד עם אחרים קנה זהב שמקורו באיו"ש ללא תיעוד חשבונאי ומכר אותו לחברה אחרת ללא תיעוד שכזה. האחרונה עשתה שימוש בחשבוניות פיקטיביות ומכרה את הזהב ללקוחות שונים שבהם יצואנים. אלה מכרו את הזהב ללקוחות בחו"ל וזכו בהחזרי מע"מ מהמדינה בגין הייצוא. כספי המרמה מצאו את דרכם בחזרה לשותפים השונים בהונאה ובין היתר לגיא. השותפים למרמה נקטו בפעולות שנועדו להסתיר את כספי המרמה ואת בעלותם בכספים אלה ובכך עברו עבירות של הלבנת הון.

על פי ניתוח כלכלי של חוקרי רשות המסים, היקף הזהב שבו מדובר בפרשה עומד על כחצי מיליארד ₪. היקף הזהב שנמכר על ידי גיא בדרך זו עומד על כ- 170 מיליון ₪ וסך המע"מ הוא 28 מיליון ₪, מה שמהווה נזק כבד לקופה הציבורית.

עיון בחומר החקירה מעלה שגיא עבר את העבירות שבהן נחשד תוך עשיית שימוש במפעל לשם תהליכי זיקוק שקילה ושינוע ואף הסתייע בעובדי המפעל לשם כך.

עוד מצאתי שבמהלך החיפוש נתפסה בממ"ד שמצוי בקומה העליונה במפעל, "מעבדת הידרו" קטנה לגידול קנאביס. בין היתר נתפסו זרעי קנאביס, 2 מזמרות, 3 שעוני שבת, מד לחות, מד טמפרטורה, מפוח, דבק, כבלי חשמל ותאורה. נוסף על כך נתפסו קנאביס בכמות מזערית וכסף מזומן בסך 20,500 ₪ ו-60,000\$.

אין חולק שמהמבקשים 2 ו-3 אף שהם הוריו של גיא, הם צדדי ג' תמי לב ואינם חשודים בדבר.

הרקע המשפטי

הצווים לתפיסת רכוש והקפאת רכוש ניתנו מכוח סעיפים 32 ו-34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: "הפסד"פ") וכן מכוח סעיפים 21 ו-26 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "החוק").

"חוק איסור הלבנת הון" אשר כפי שנקבע בפסיקה בא להוסיף על הסמכות הקבועה בפסד"פ ולא לגרוע הימנה.

על פי סעיף 32 דלעיל, רשאי שוטר לתפוס חפץ אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה עבירה, או עומדים לעבור עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה.

לענייננו רלוונטית החלופה של חפץ ששימש אמצעי לביצועה של עבירה.

כידוע, תפיסת חפצים נועדה לשרת מספר תכליות:

"תכלית מניעתית ביחס לחפץ העשוי לשמש לביצוע עבירה שטרם נעברה[...], תכלית ראייתית - אם החפץ עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או תכלית של חילוט..." (רע"פ 7600/08 אברם נגד מדינת ישראל וראו גם בש"פ 342/06 לרגו עבודות עפר בע"מ נגד מדינת ישראל).

התכליות הרלוונטיות לענייננו הן תכלית מניעתית ותכלית הבטחת האפשרות לחילוט עתידי.

כיוון עסקינן בעבירות של הלבנת הון, אציין שסעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון מאפשר חילוט של רכוש בשווי העבירה גם אם אין לו קשר אליה.

שעה שמדובר בעבירות לפי סעיפים 3 ו-4 לחוק איסור הלבנת הון, הסמכות למתן צווים ביחס לרכוש קיימת גם מכוח סעיף 23 לחוק איסור הלבנת הון המפנה **לפקודת הסמים המסוכנים[נוסח חדש], תשל"ג-1973**, ברם סמכות זו מסורה לבית המשפט המחוזי (בש"פ 3190/14 ארזון נגד משטרת ישראל).

תנאי להחזקת תפוס הוא אפוא קיומו של חשד סביר שלפיו החשוד עבר עבירה ובנוסף קיומו של חשד סביר שלפיו הכסף או הרכוש שנתפס, חוסה תחת אחת העילות של סעיף 32 לפסד"פ כאמור לעיל (בש"פ 8353/09 **מגאליק נ' מדינת ישראל**).

כפי שנקבע בפסיקה, שעה שבית המשפט דן בבקשה להשבת תפוס עליו לבחון שתי שאלות:

"...ראשית, האם מקור הסמכות לתפיסת החפץ לא פקע ועבר מן העולם, דהיינו יש לוודא קיומה המתמשך של עילת תפיסה. שנית, יש לבחון אפשרויות שחרור של החפץ בתנאים שונים, ובמסגרת זו לבצע איזון בין הצורך בהמשך התפיסה להגשמת תכליתה לבין עניינו של הפרט הנפגע בזכות קניינו..."
(שם, בפסקה 10 להחלטה).

בבוא בית המשפט להחליט על המשך החזקה בתפוס כאמור לעיל עליו לשקול בין היתר גם אם קיים סיכוי ממשי שהתפוס יחולט בתום ההליך.

דרך נוספת שבה ניתן לנקוט כדי לצמצם את הפגיעה בקניינו של בעלי התפוס היא הגבלת משך התפיסה. בדרך זו יכול בית המשפט לבקר את התנהלות ההליכים הקשורים בתפוסים ולבחון מעת לעת את הצורך בהמשך ההחזקה בהם.

לעניין כמות וטיב הראיות הנדרשות על מנת שבית המשפט יורה על המשך החזקת התפוס נקבע כי:

"בשלב בו טרם הוגש כתב אישום נותר הרף הראייתי של יסוד סביר להניח כי נעברה עבירה וכי החפץ ניתן כשכר בעד ביצוע העבירה, וזאת גם במסגרת הביקורת השיפוטית."
(שם, בפסקה 12 להחלטה).

הכרעה

לאחר שהצבתי מבחנים אלה לנגד עיניי הגעתי למסקנות הבאות:

עיון בחומר הרב שהועבר לעיוני הכולל דו"חות כלכליים שונים, מסמכים, הודעות ודו"חות שוטרים, מעלה שקיימת תשתית ראייתית העולה כדי חשד סביר בעצמה גבוהה לכך שגיא עבר את העבירות שבהן נחשד תוך עשיית שימוש במפעל באמצעיו ובעובדיו.

אשר לתפוסים שבהם עסקינן, יריעת המחלוקת בין הצדדים היא מצומצמת באופן יחסי. למעשה יש הסכמה מלאה בין הצדדים כמעט על כל הפריטים התפוסים לרבות הסכמה על חידוש העבודה במפעל תחת ניהול אחר. המחלוקת בנוגע לחידוש העבודה במפעל ממוקדת אפוא בבטוחה הנדרשת כערוכה לצורך הבטחת אפשרות החילוט בעתיד לבוא. בעוד שהמדינה מבקשת הפקדת ערבות בנקאית בסך 1,400,000 ₪ או לחלופין שיעבוד נכס מקרקעין שבעלות המבקשים בגובה סכום זה, מסכימים המבקשים אך לרישום משכון על תכולת המפעל וכן לרישום שיעבוד ברשם החברות אשר ימנעו את מכירת המפעל או את תכולתו. עוד הסכימו המבקשים להתחייב כי המפעל ינוהל על ידי חתנם.

כאמור, המבקשים 2 ו-3 אינם חשודים בדבר. מדובר במי שהמפעל מהווה גם את "מפעל חייו" מזה 36 שנה. המבקש 2- חלה ועל כן פינה את מקומו כמנהל המפעל לטובת בנו שניצל זאת לצרכים שליליים. אין כל ראייה או בדל ראיה שהעבירות נעברו בידיעתו או בהסכמתו של המשיב-2, ההיפך מכך.

מצב דברים זה מחדד ומבליט את הפגיעה הקשה במבקשים אף שלא חטאו בדבר. מטבע הדברים מורגשת הפגיעה גם במעגלים רחבים יותר כגון עובדי המפעל שמטה לחמם נכרת, ספקים לקוחות וכיו"ב.

מצב שכזה שבו נפגעת זכות הקניין של צדדים שלישיים תמי לב, שהיא זכות יסוד חוקתית, הוא בלתי נסבל ומחייב תיקון מיד. לא זאת הייתה כוונת המחוקק בנותנו לרשויות האכיפה כלים לתקיפה כלכלית נגד עוברי עבירות אשר אין חולק על נחיצותם וחשיבותם לאכיפת החוק ולהרתעת עבריינים בכוח ובפועל. ברם אין הכוונה שהליכים אלה ינקטו תוך פגיעה קשה בזכויותיו של מי שלא חטא. ואין כל הצדקה שהאחרון ישלם על פשעי אחרים אלא כפי שנאמר בספר דברים: "לא יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות, איש בחטאו יומתו" (דברים כד' פס' 16).

לאחר שנתתי דעתי לנסיבות כולן ולטיעוני הצדדים, ובכלל זה להיותם של המבקשים תמי לב, לסיכויי החילוט של הנכסים בעתיד לבוא שאינם מן הגבוהים, לצורך בחידוש העבודה במפעל כדי למנוע פגיעה מיותרת בצדדי ג' ומנגד לצורך בהבטחת אפשרות חילוט עתידית ולצורך בהמשך ניהול החקירה כסדרה, החלטתי כלהלן:

א. העבודה במפעל תחודש לאלתר בכפוף לתנאים הבאים:

1. המבקשים 2 ו-3 יחתמו על התחייבות בגובה 100,000 ₪ כל אחת, להבטחת קיומם של התנאים.
2. ניהול המפעל יעבור לידי של חתנם של המבקשים מר אילן עובדיה.
3. המבקשים ירשמו משכון על תכולת המפעל וכן ירשמו שיעבוד ברשם החברות, שניהם לטובת המדינה.
4. המבקשים ימציאו פוליסת ביטוח על המפעל ועל תכולתו בהתאם לשווי כפי שיקבע שמאי של חברת הביטוח וישעבדו את פוליסת הביטוח לטובת המדינה.
5. איסור דיספוזיציה במפעל או במניות החברה "שר זיקוק מתכות עדינות (1988) בע"מ" איסור על העברת החזקה בהם לצד ג' ואיסור על השכרת המפעל ללא הסכמת המדינה לצד ג'.
6. העובדים שאינם חשודים בתיק יוכלו לשוב לעבודה במפעל בהתאם לרשימה שתאושר על ידי המשטרה.

ב. החשבון העסקי של החברה שמספרו 5049 בסניף 677 (חדרה) בבנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ, ישוחרר מהקפאה והכספים שמופקדים בו יופקדו בחשבון יחידת החילוט של האפוטרופוס הכללי (חשבון 61002/22 בסניף 994 בבנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "חשבון קרן החילוט").

ג. החשבון העסקי של חברת שר גן שמספרו 5197 בסניף 677 (חדרה) בבנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ, ישוחרר מהקפאה והכספים שהופקדו בו יוחזרו למבקשים לאחר שלא מצאתי שנעשה שימוש בשר גן לצרכי עבירה.

ד. כלי רכב של המפעל שנתפסו, ישוחררו בכפוף להפקדת 30% מערכם בחשבון קרן החילוט, על פי מחירון לוי יצחק של חודש מרץ 2018 ובכפוף לרישום שיעבוד לטובת המדינה, להמצאת פוליסת ביטוח שתשועבד לטובת המדינה ולאיסור דיספוזיציה ברכב ללא הסכמת המדינה.

ה. מחשבים ותוכנות מחשב שנתפסו במפעל יוחזרו למבקשים לאחר שהמטרה תעתיק את החומרים הרלוונטיים וזאת בתוך 30 יום ממתן החלטה זו, זולת מכשיר הדי-וי-אר שישאר תפוס בידי המטרה, לעת עתה.

ו. מפתחות המפעל יושבו למבקשים לאחר שיעמדו בתנאים שנקבעו להפעלתו מחדש.

ז. כרטסת החשבונות וקלסרים המשמשים לעבודת המפעל ובכלל זה קלסרי הלקוחות וכן פנקסי החשבוניות, יושבו למבקשים לאחר שהמטרה תעתיק את תוכנם וזאת בתוך 30 יום ממתן החלטה זו.

ח. פנקסי המחאות ריקים יוחזרו למבקשים.

ט. בקבוקונים המשמשים לבדיקות מדגם, יושבו למבקשים.

י. שקית המכילה גושי כסף המשמשים לבדיקות מעבדה, תוחזר למבקשים.

יא. סך של 20,500 ₪ ו- 60,000\$ שנתפסו בממ"ד, יופקדו בחשבון קרן החילוט.

יב. הציוד שנתפס בממ"ד וקשור לגידול סמים ובכלל זה סמים, מפוח, מד לחות, שעוני שבת, אמצעי חשמל ותאורה וכיו"ב, יישאר תפוס בידי המטרה.

יג. חומרי גם שנתפסו במפעל יישארו תפוסים בידי המטרה. ברם המטרה תשקול להשיב למבקשים חומר גלם השייך ללקוחות המפעל לאחר שהמבקשים יציגו הסברים וחומרים שיניחו את דעתה שאלה אינם קשורים בעבירות כלשהן.

חומר החקירה יוחזר למטרה שמוזמנת לקחתו מהלשכה.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, ג' ניסן תשע"ח, 19 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.